

नःकुण्डलकस्कन्धकरवक्रं षडुन्नतमिति काशीखण्डोक्तिः. — caus. उद्-
नीनमत् BHĀG. P. 10, 42, 7. विषाणोन्नतमितस्कन्ध so v. a. *reichend bis*
Spr. 932, v. l.

— प्रत्युद् vgl. प्रत्युन्नमन.

— समुद्, शिरस्सु यद्यत्समुन्नमति BHĀG. P. 10, 16, 29.

— उप, यात्रामात्रं त्वर्कृद्वाडुपनमत्युत BHĀG. P. 10, 86, 15. — उप-
नत 3) = उपसन्न, उपस्थित HALĀJ. 4, 63. यदृच्छेपनते वक्रक्रमे RV. Prār.
11, 18. तृषं चिरापनताम् seit lange *daseiend, lange anhaltend* Spr. 2956.

— नि 1) sich *verbeugen vor* (acc.) BHĀG. P. 12, 8, 42.

— निम् MBH. 7, 6792 und 7894 liest die ed. Bomb. निमित्तोद्, HA-
RIV. 13904 die neuere Ausg. विनतोद्.

— परि 1) परिणत von einem Elephanten HALĀJ. 2, 65. Çiç. 4, 29. —

2) sich *entwickeln zu* (instr.): पौरुषं ज्योतिः — ज्ञपादिज्ञानत्रयेण परिण-
मते SARVADARÇANAS. 37, s. 134, 19. °णत völlig *entwickelt* 34, 7. 38 19. —

3) परिणतं (impers.) व्यसा so v. a. *das Alter ist da* KATHĀS. 103, 223.
परिणत = ञठर (d. i. ञरठ, HALĀJ. 5, 39. *reifen —, vorgerückten Alters* Spr.
2808, v. l. s. Th. 3, S. 380. Z. 12 lies °शरञ्चन्द्र *der Vollmond im Herbst*
st. °शरद् *Spätherbst*. — caus. 2) तेन सैयमकृपिन निशेषं परिणामिता
R. 7, 26, 47.

— प्र, यदत्तं प्रणमते (v. l. प्रणामति) नैतत्संतापमर्हति *was sich beugt*
Spr. 2337. प्रणत्तुं त्वाम् *vor dir sich zu verbeugen* KATHĀS. 67, 111. 124,
85. प्रणतशोक्रुद्विगुम् BHĀG. P. 10, 70, 29.

— वि, विनत *vertieft, eingedrückt*: विनतं (so die ed. Bomb.) द्वाचि-
डूते द्वाचिद्यति (von einem Flusse) R. 1, 44, 25. विनतोद् HARIV. 13904,
v. l. — caus. Z. 5 streiche *hinbiegen* und stelle das Beispiel (= Spr. 996)
vor *vinamayatu* in der vorangehenden Zeile.

नमन (vom caus.) *das Biegen, Beugen, Spannen*: शिरसां धनुषा च
SĀH. D. 333, 13. 16. — Vgl. नृ°.

नमस्क्रिया KĀVYĀD. 1, 14.

नमस्य, यस्य वृत्ते नमस्यति स्वर्गस्थस्यापि मानवाः so v. a. *segnen* Spr.
4860. Z. 10 नमस्य absol. auch ÇĀṆKH. GRHJ. 6, 1.

नमस्या HALĀJ. 4, 91.

नमुचि 1) Z. 5 lies 10. 14. 3, 1 st. 3. 3, 1.

नम्र 1) पाद° sich *bis zu Jmds Füßen vernetzend* KATHĀS. 53, 51. ष°
der sich nicht beugen —, unterwerfen will: अन्नक्रमणां शौर्यम् 101, 51.

नम्रता, खल° *Erniedrigung vor Schlechten* Spr. 13. विनीतैरपि नम्र-
ताम् — समाचरेत् *Wohlerzogenen gegenüber zeige man Höflichkeit* 5228.

नय 2) Spr. 1832. मडुक्तमल्पं तन्नय एवात्र भूयान् DAÇAK. 89, 15. — 3)
नयेयु *auf kluge Weise* MBH. 5, 4548. वचोभिर्नयनैपुणैः BHĀG. P. 11, 22, 27.

नयार्थत *auf eine angemessene, höfliche Weise gebeten* KATHĀS. 56, 406.
— 4) Spr. 914. 2118. 3180. — 5) *Methode* SARVADARÇANAS. 41, 7. 42, 5.

System 43, 6. 143, 17 (diese Bed. auch in BUĀSHĀP.). *Lehre*: सौगत
Buddha's KATHĀS. 72, 98 (= शासन 95).

नयन 3) a) Z. 6. fgg. कालस्य नयने erklärt NILAK. zu MBH. 1, 2580 durch
कालस्य ज्ञापने; st. 3124 ist 3134 zu lesen. — c) pl. *kluges Benehmen*
BHĀG. P. 10, 50, 34.

नयनच्छद् m. *Augenlied* HALĀJ. 3, 6.

नयनञ्जल n. *Thränen* HALĀJ. 2, 364.

नयनपुट, lies °गता: — 52, 2.

नयनमुख m. N. pr. eines Arztes Verz. d. Oxf. H. 404, b, No. 35.

नयनोपात्त HALĀJ. 2, 365.

नयविवेक m. Abkürzung von मीमांसानयविवेक; °दीपिका f. Titel
eines Commentars zu dieser Schrift HALL 180. °शङ्कादीपिका f. desgl.
ebend. न्यायविवेकालंकार m. desgl. 179.

नयशास्त्रिन् adj. *Staatsklugheit besitzend* KATHĀS. 53, 87.

नयसाधन n. *staatskluges Verfahren* R. 7, 33, 3.

नयसार m. *Dorfhaupt* WILSON, Sel. Works 1, 291.

1. नर् 1) नर्: nom. pl. Spr. 2811.

नर् 1) p) Bhāradvāja, Verfasser von RV. 6, 33. fg.

नर्क 1) अयं भौमो नर्कः *diese irdische Hölle, die Hölle auf Erden*
MBH. 1, 3603. 3606. neutr. Spr. 4649. — 3) Z. 3 MBH. 3, 7039 (so ist
zu lesen st. 7029) hat die ed. Bomb. ततो गच्छेन्नर्कं (vgl. अन्नर्केश्चर-
तीर्थं तीर्थसेवी. — Vgl. मद्हा°.

नर्नारायण m. sg. BHĀG. P. 12, 8, 32.

नर्पति 3) N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 399, b, No. 168. HALL 29.

नर्त्रच्छेद्व m. N. pr. eines Fürsten Verz. d. Oxf. H. 280, b, 6.

नर्मथ KATHĀS. 51, 101.

नर्यान lies *Palankin* (diese Bed. auch PAÑĀT. III, 248) und füge
BHĀG. P. 10, 59, 36 hinzu.

नर्वाहन 2) °जनन Verz. d. Oxf. H. 151, b, 12 fehlerhaft für नर्वा-
हनदत्तजनन.

नर्वाहनदत्तोय adj. *Naravāhana gehörig* KATHĀS. 107, 106.

नर्वाहिनि lies *getragen* st. *gezogen*; in Verbindung mit यान *Palankin*.

नर्सिंह 2) °द्वाद्शी Verz. d. Oxf. H. 58, a, 27. °मनु 106, a, 20. °यत्न
94, b, 12. — 3) नर्सिंहेन राज्ञा नागपुरे पुरे KATHĀS. 121, 145. °भृत् HALL
138. °कविराज Verz. d. Oxf. H. 316, a, No. 731.

नर्सिंहसरस्वती vgl. नृसिंहसरस्वती.

नराशंस heisst Pūshan RV. 1, 106, 4. 10, 64, 3. Vgl. Ind. St. 10, 89.

नरेन्द्र 1) °मार्ग RAGH. 6, 67. BHĀG. P. 10, 71, 34. — 2) KUALAJ. 119, a.
Lies 73, 3 st. 73, 1.

नरेन्द्रदेव m. N. pr. eines Fürsten WILSON, Sel. Works 2, 25. 29. fgg.

नरेश्चरविवेक m. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 239, a, 8.

नर्कुटक 2) VARĀH. BRH. S. 104, 52. Ind. St. 8, 422.

नर्त्, नर्त्तुम् BHĀG. P. 10, 16, 27. रम्भा नवप्रयोगं हि नर्त्तयति ह्येः पूर्वम्
aufführen, spielen KATHĀS. 121, 124. *umtanzen*, mit dem acc. R. ed.
Bomb. 5, 24, 45; s. weiter unten u. निकुम्भिला. नृत्त n.: नाट्यं नृत्यं तथा
नृत्तं त्रेधा तत् (नर्तनम्) Verz. d. Oxf. H. 200, a, 4. नृत्ताध्याय 199, b, No. 474.

— अनु 1) KATHĀS. 104, 1.

— अभिं *zu Jmd hin* (acc.) *tanzen* oder *Jmd nachtanzen*: अभिनृत्यति
नृत्यत्तं वरिष्णाम् BHĀG. P. 10, 15, 11.

— उप vgl. उपनृत्य.

— प्र 1) *tanzen* R. 7, 31, 44. KATHĀS. 54, 58. 58, 135. Z. 7 und 9 die
ed. Bomb. richtig प्रनृतवान् und प्रनृते. — Vgl. प्रनृत्य. — caus. *tanzen*
lassen KATHĀS. 120, 107.

— सम् BHĀG. P. 10, 27, 24.

नर्त 1) NILAK. fasst नित्यनर्त MBH. 13, 1164 als adj. comp.